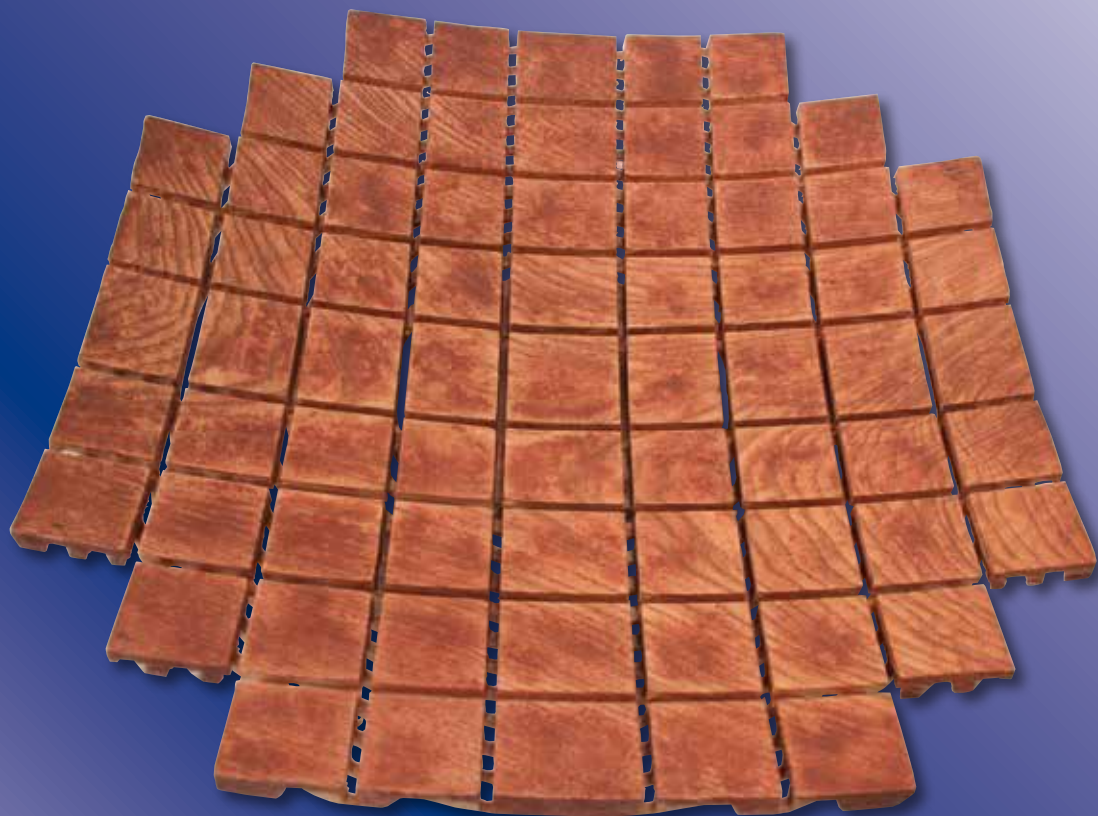

AktieRadius

Kwartaaluitgave van RADIUS Nederlandse Vereniging van Houtdraaiers

TECHNIEK

Rammelaar

INFORMATIE

Hout en houtdraaien: de eik

78 Jaargang 20,
juni 2013

RADIUS NEDERLANDSE
VERENIGING VAN
HOUTDRAAIERS

In dit nummer

Van de redactie	2
Van de bestuurstafel	3
De rateltol	4
Oproep 1 en 2	8
Hout en houtdraaien: de eik (deel 2)	10
Een beginnend houtdraaiër	14
Sneeuwklorkjesboom	16
In de olie	18
Bamboe	19
Bericht uit de werkplaats	22
Mister shellawax....part 2	24
Jurriaan Kalkman	25
Verslag DemoDag	30
Reacties op artikel Klopper	32
Afdelingsnieuws	33
Colofon	35

Foto omslag:

Arie Braspenning

Uiterste inleverdatum kopij:

Voor nr. 79: 1 augustus 2013
(aktieradius@kpnmail.nl)

Het werken met voor het houtdraaien gebruikelijke gereedschappen, machines en uitgangsmateriaal kan gevaarlijk zijn. Lees vóór het gebruik de bijbehorende voorschriften en volg de daarin gegeven aanwijzingen zorgvuldig op. Noch de vereniging RADIUS, noch de redactie van AktieRadius, noch de auteurs van de in dit nummer opgenomen artikelen en advertenties kunnen enige aansprakelijkheid aanvaarden voor onvolkomenheden of andere fouten.

Van de redactie

Arie Braspenning

Voor velen van ons staat de vakantie voor de deur of is de vakantie al begonnen. De houtdraaiersvereniging bestaat voor een groot deel uit leden die geen deel meer uitmaken van de werkende maatschappij. Zij genieten van de tijd die zij zelf kunnen indelen en zitten niet meer vast aan de vastgestelde vakanties hetzij door het onderwijs hetzij door de afspraken in de cao's. Toch verschijnt in die periode uw AktieRadius want dat werk gaat gewoon door. Redactieleden die artikelen verzamelen en zelf schrijven en daarna het blad samenstellen zijn er druk mee bezig. Onlangs hebben we als redactie weer bij elkaar gezeten en de zaken rondom AktieRadius weer eens doorgesproken. We zijn content met de lay out en hopen dat u dat ook bent. Op de afdelingsbijeenkomsten zal door uw contactpersonen een vragenlijst worden voorgelegd waarop u kunt aangeven wat u van AktieRadius vindt. Wat is er goed, wat kan beter, welke informatie mist u, etc.. We hopen dat daar een goede respons op komt waar wij weer mee aan de slag kunnen. Zo kunnen we samen zorgen dat AktieRadius een kwalitatief hoog niveau houdt. Nog steeds komen er mondjesmaat signatures binnen. Ik had u beloofd daar in dit nummer meer over te vertellen maar daar moet u nog even geduld voor hebben. Ruud en ik zijn nu bezig te bekijken wat de kosten van het drukken worden, welke vorm we kiezen en wanneer we het willen uitgeven. In dit nummer een tweetal artikelen over werkstukken waar we de (klein)kinderen blij mee kunnen maken. Daar wenst de redactie u veel plezier mee bij het maken en bij het bekijken hoe er mee wordt gespeeld. Voor hen die op reis gaan: ook in andere streken wonen en werken houtdraaiers die een bezoek en ervaringen van anderen zeker op prijs stellen.

Van de bestuurstafel

Aat Meijboom

We beginnen deze bestuurstafel met de DemoDag in Bergeijk en de daaraan voorafgaande tentoonstelling in De Ploeg. Dit werd georganiseerd door de Dommeldraaiers en de afdeling Limburg van onze zuiderburen. Men kan hier terecht spreken van een zeer geslaagd internationaal evenement met schrik niet een totaal aantal bezoekers van meer dan 1600.

Op de DemoDag zijn ruim 800 bezoekers geteld. Zoiets is in de geschiedenis van onze vereniging nog niet voorgekomen. Alle lof gaat uit naar de beide afdelingen en mede gezien de uitlatingen van onze zuiderburen is deze samenwerking voor herhaling vatbaar. In de eerder gehouden gecombineerde vergadering en de daarop volgende algemene ledenvergadering is uitgebreid aan de orde gekomen de "onzichtbaarheid" van het bestuur. Dit onderwerp kwam ook aan de orde tijdens de alv.. Aangezien het verslag van de alv pas in de eerste uitgave van het nieuwe jaar wordt gepubliceerd, is besloten, gezien de belangrijke besluiten welke zijn genomen, u op voorhand in te lichten. De vergadering sprak zich uit om zich te richten op een mogelijk te vieren 25 jarig jubileum. Hierdoor is de eerder afgesproken afbouw van ons eigen vermogen een halt toege-

roepen en besloten om het restant van het eigen vermogen per direct te reserveren voor zo'n evenement. Een ruwe berekening en de ervaring van een vorige keer leren dat hiervoor minstens € 15000,- in kas moet zitten. Tevens werd er op gewezen dat de begroting dan ook sluitend gemaakt diende te worden. Dat had een aantal zaken tot gevolg: voor 2014 wordt een begin gemaakt met het samenvoegen van de acpvergadering in februari en de alv in april en er is een contributieverhoging na al die jaren noodzakelijk. Als gevolg hiervan is besloten om de contributie met € 5,- per jaar te verhogen m.i.v. 2014, hier is de begroting voor 2014 op aangepast. Deze maatregelen leveren een behoorlijke besparing op en geven ons de mogelijkheid onze doelen te bereiken. Deze besluiten zijn op de algemene ledenvergadering genomen door de aanwezige 14

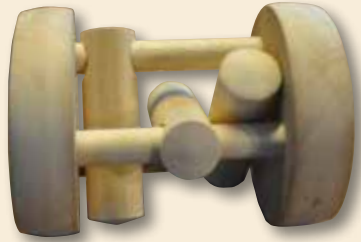

leden. Verder heeft het bestuur aangegeven dat het de laatste periode door omstandigheden wat minder actief is geweest maar dat alle lopende zaken steeds per mail en telefoon werden besproken. Op dit moment is het bestuur druk bezig met plannen maken voor de toekomst zodat Radius een "levende" vereniging blijft. Dat er toekomst is getuigt de grote belangstelling voor de laatst gehouden tentoonstelling en DemoDag waarover u elders in AktieRadius meer leest en op de website de films en foto's kunt bekijken.

Kijk ook op de website van RADIUS:
www.houtdraaien.com

De rateltol

Jan Hovens Op verzoek van Bert Rosbach, maar ook van enkele anderen, hierbij het verhaal over het maken van de rammelaar/rateltol. Het is geen ontwerp van mij maar van een onbekende draaier. Ere wie ere toe komt. Ik heb dit ding vele jaren geleden ergens gezien en steeds in mijn hoofd gehouden. Tja, en dan moet het er toch een keer uit.

Wat ik wel heb moeten uitdenken is de manier van maken. Wat maak ik als eerste en hoe span ik een en ander op. Het uitgangsmateriaal moet wel kindvriendelijk zijn. Eigenlijk zijn er

1 Het materiaal bestaat uit twee balkjes van 25 x 25 mm met een lengte van 50 cm plus twee ruw rond gezaagde schijven met een doorsnede van iets meer dan 80 mm en 25 mm dik.

2 Een stuk afvalhout wordt op de gebruikelijke manier op een schroef in de klauwplaat gespannen. Het wordt rond gedraaid en voorzien van een opname die in de klauwen past.

3 De meenemer is omgedraaid, opgespannen in de klauwplaat en de plaats van klauw 1 is gemarkeerd. Op deze manier kan de meenemer op een later tijdstip opnieuw gebruikt worden. Bovendien is er een cirkel op getekend met een doorsnede van 50 mm.

4 De cirkel wordt opgedeeld in 6 gelijke segmenten door met een passer 6 keer de radius af te tekenen. Ja, ja ik weet het, even de basiskennis wiskunde van school terug halen.

twee voorwaarden. Het hout en afwerkingsmateriaal mogen niet schadelijk voor de gezondheid zijn en de rammelaar mag niet zo klein zijn dat een baby het geheel in de mond kan steken. Natuurlijk moet alles ook degelijk gemaakt worden zodat niets kan afbreken of uit elkaar kan gaan. Voor dit soort kinder-

speelgoed is bijvoorbeeld beuken ideaal. Esdoorn of plataan is ook een goede keuze. Begonnen wordt om van een stuk resthout een meenemer te maken. Deze meenemer maakt het mogelijk om gebruik te maken van geschaafde planken voor de "wielen" Deze meenemer geeft ook de plaatsen aan waar later

de gaten geboord worden voor de verbindingstangen. Ik hoop dat de fotoserie duidelijk maakt wat ik hiermee bedoel. Het is zeker geen moeilijk draaiproject, echter voor een mooi resultaat moet wel precies gewerkt worden.

5 Op drie van de 6 punten wordt een kleine spijker geslagen waarvan de kop even boven het oppervlak afgeknepen wordt. De driepunts meenemer is klaar.

6 Nu wordt de eerste voorgezaagde schijf met behulp van een stukje afvalhout vastgedrukt op de meenemer. Het gaat ook goed met een oude wijnkurk i.p.v. een stukje hout. Het eerste wiel wordt licht bol, rond gedraaid. De putjes die in het wiel achterblijven van de afgeknipte spijkers geven de plaats aan waar later de gaten geboord moeten worden.

7 Als de eerste klaar is, moet de tweede gedraaid worden met dezelfde doorsnede als de eerste.

8 Een van de balkjes van 25 x 25 mm wordt in drie gelijke stukken gezaagd van ongeveer 150 mm lengte. Deze worden rond gedraaid. Ik heb gebruik gemaakt van de kleine bekken van mijn klauwplaat en de losse kop als ondersteuning.

9 Op verschillende afstanden wordt met behulp van de afsteker de doorsnede van 12 mm aan gegeven. Het tussenliggende materiaal wordt dan vervolgens weggedraaid.

10 Met de vlakke beitel kunnen dan de verbindingsstokjes mooi glad gedraaid worden. Zorg er wel voor dat ze de doorsnede van 12 mm behouden

11 Een snellere methode om stokmateriaal met een doorsnede van 12 mm te draaien is het gebruik van een stokschaaf met de juiste doorsnede.

12 Het tweede balkje wordt nu in drie stukken gezaagd met een lengte van 150 mm. Aan één van de uiteinden wordt een gat geboord van bijvoorbeeld 15 mm. Het boren van de gaten voor het ronddraaien wordt nu gedaan, zodat het uitbreken van het boorgat later weg gedraaid kan worden.

13 De juiste lengte wordt bepaald door ze op een van de wielen te leggen met het gat precies ter hoogte van een van de spijkergaatjes. Alles moet binnen het wiel blijven anders zou de complete rol later niet mooi rollen.

14 Het eerste balkje is opgespannen in de klauwplaat met de kleine bekken en wordt ondersteund door de losse kop. Het boorgat zit hierbij aan de kant van de losse kop.

15 Met de guts en een vlakke beitel wordt een mooie ronde stok gedraaid. De doorsnede is niet kritisch maar alle drie de stokken moeten later wel even dik zijn. Er moet ook genoeg "vlees" blijven staan zodat de stokken later niet af kunnen breken bij de gaten.

17 Met de platte beitel wordt de kopse kant vlak gedraaid.

16 De losse kop wordt verwijderd en de rond gedraaide stok wordt glad afgestoken. Houd rekening met de maten die afgetekend worden volgens foto 13. Met een afsteekbeitel wordt nu op de juiste maat (foto 13) gestoken. Let op niet helemaal afsteken!

18 Bijna afgestoken. Mits voorzichtig gedaan kan de stok helemaal glad gedraaid worden aan de kopse kant voor dat hij in je hand valt.

19 Na het draaien worden de drie gaten van 12 mm doorsnede in de beide wielen geboord. De gaten komen op de plaats van de drie putjes, gemaakt door de meenemer.

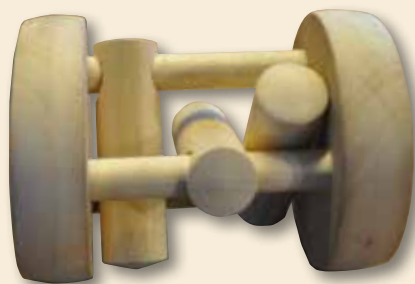
20 Als alle delen klaar zijn kan begonnen worden met de montage.

21 Met behulp van wat houtlijm en een (houten) hamer worden de verbindingstokken in een van de wielen geslagen.

22 De rammelstokken worden om en om over de verbindingstokken gestoken. Vervolgens wordt het tweede wiel op de drie stokken gelijkmd.

23 Na het drogen van de lijm is de rol klaar om mee te spelen. Ik heb er voor gekozen om helemaal geen afwerking te gebruiken en het hout naturel te laten. Veel succes bij het maken van dit ouderwetse stukje speelgoed.

Oproep 1

Welke leden van Radius die doen aan segmentdraaiwerk hebben belangstelling in een landelijke afdeling rondom het thema segmentdraaiwerk? Volgens de statuten is zo'n afdeling mogelijk, anders had ik de oproep natuurlijk niet gedaan. Als u belangstelling in segmentdraaiwerk hebt, en ervaringen wilt uitwisselen, elkaar wilt helpen met ideeën, werkwijze, houtrestjes of wat er nog meer bij komt kijken meldt u dan aan per e-mail of

schriftelijk bij: Bert Rosbach, Meidoornsingel 67, 3053 BK Rotterdam.

e-mail: a.rosbach@chello.nl.

Ik fungeer alleen als contactpersoon voor de eerste bijeenkomst, ik ga niet zelf deel nemen in de afdeling. Het is de bedoeling om centraal in het land bij elkaar te komen, in september, na de zomervakanties. Degenen die zich aanmelden krijgen daarover bericht. Voor alle duidelijkheid: segmentdraaiwerk is naar mijn mening draaiwerk, waarbij het werkstuk is samengesteld uit blokjes hout, van verschillende houtsoorten, in verschillende kleuren. Ik heb een foto uit de ledengalerie op de website van Radius geplukt, om duidelijk te maken wat ik bedoel met seg-

mentdraaiwerk. De werkstukken zijn van Nico Oosthoek. Ik hoop, dat er veel belangstelling voor is.

Oproep 2

De tweede oproep geldt voor leden van Radius die aan miniaturdraaien doen. Misschien is er ook onder hen belangstelling om daarvoor een eigen afdeling op te richten. Ook u kunt zich aanmelden via het bovenstaande adres van Bert Rosbach (e-mail: a.rosbach@chello.nl). Een goed voorbeeld van miniaturdraaiwerk ziet u op de foto. Ook hier hoop ik op veel belangstelling.

Lintzagenopmaat.nl

U geeft de maat, wij lassen de lengte

- Gespecialiseerd in het maken (lassen) van lintzagen.
- Levering aan bedrijven en particulieren.
- Uitstekende kwaliteit lintzagen vanaf 6 mm breed en 0,36 mm dik.
- Levering lintzagen voor zagen van hout, kunststof en metaal.
- Lintzagen op voorraad, snel leverbaar.

Slijptechniek Beusichem
Beusichemsebroeksteeg 1
4112 PJ Beusichem

www.lintzagenopmaat.nl
info@lintzagenopmaat.nl
0345 - 501 501

Fijnhout Drenthe

Leverancier van elke gewenste houtsoort

Direct uit voorraad leverbaar
ruim 80 soorten massief hout.

In onze ruime voorraad altijd
een grote keuze voor hout-
draaiers en instrumentbouwers

Klik op www.fijnhoutdrenthe.nl

Houthandel van der Horst BV - De Drentse Fijnhouthandel

Veilingstraat 46, 7833 HN Nieuw-Amsterdam
Telefoon: 0591 552504 - Fax: 0591 381910

E-mail: info@fijnhoutdrenthe.nl
www.fijnhoutdrenthe.nl

Bel voor een afspraak met Ton van der Horst: 06 50 50 1936

Hout- en houtdraaien:

De Eik (deel 2)

Ab Strijker

In het vorige nummer hebt u het eerste deel over de eik (de "grand seigneur" onder de bomen) kunnen lezen. We zijn toen gestopt met de toepassingen van eikenhout en daar hoort eigenlijk ook nog het eerste stukje van deel 2 bij: het kleuren van eikenhout. We wensen u veel plezier bij het lezen van het vervolg.

Kleuren van eikenhout

Eikenhout bevat looizuur, een stof die in contact met ijzer, een blauw-grijze kleur veroorzaakt. In de houtzagerij maakt men dankbaar gebruik van deze eigenschap; als er een verkleuring aanwezig is wijst dit op spijkers, dus oppassen met de kwetsbare zagen. Van deze eigenschap wordt ook gebruik gemaakt door het hout te behandelen met een oplossing van staalwol en azijn. Ook kan het een grijze kleur krijgen door een eiken voorwerp in een afgesloten ruimte te zetten waarin ook een open bus of glas met ammoniak staat. De damp van ammoniak geeft een grijze kleur.

Eiken en religie

In de Bijbel wordt de eik vaak genoemd maar over de juiste vertaling is in het verleden veel verwarring geweest. In de Statenvertaling heten ze allemaal eiken maar in de latere vertalingen werden de meesten terebinten genoemd. De verwarring is ontstaan doordat de Hebreeuwse namen veel op elkaar lijken: elon is de terebint en elah is de eik. Het zijn heel verschillende bomen; de eik was de nog bekende steeneik en de terebint of terpentijnboom is een heel andere boom. Uit de schors werd terpentijn gewonnen en uit de noten werd spijsolie geperst. In de kerk met de naam

Onze Lieve Vrouwe ter Eik in Meerveldhoven (bij Eindhoven) staat een (dode) eik behangen met ex-voto's (geloftegeschenken) in de vorm van een hartje, druiventros, een arm of een been-tje (foto 11) Het is een oud ritueel want boven in de boom staat de moedergodin, een Mariabeeldje, dat nog steeds aanbeden wordt en een hele geschiedenis meedraagt:

"Een boer uit Meerefelt zag eens bij de rivier de Gender in een eikenboom, tussen de takken, een Mariabeeldje staan. Hij nam het mee naar huis maar de volgende dag was het verdwenen en wonder boven wonder, het stond weer in dezelfde eikenboom. Weer nam hij het mee naar huis, maar de volgende dag stond het weer in de boom. Tot drie keer toe nam hij het beeldje mee en steeds verhuisde het weer naar de boom. Nu liet de boer het beeldje met rust, maar hij vertelde wel aan iedereen wat hem was overkomen. Vanaf die tijd gingen velen die ziek waren naar de eik om aan Maria hulp te vragen". De dode eik in de kapel verwijst naar de levende eik die vroeger in Meerveld heeft gestaan en het Mariabeeldje heeft haar plaats daarin nog steeds weten te behouden. Eiken werden in het

begin van de jaartelling in veel landen aan goden gewijd, er werden erediensten en rechtspraak gehouden onder heilige eiken. Zo kennen we de Wodanseik bij Wolfheze en ook veel eiken werden gewijd aan de Germaanse god Donar. Begrijpelijk dat Bonifatius en Willibrord, tijdens hun zendingsreizen door Europa, niet zoveel op hadden met dit bijgeloof en er werden dan ook veel eeuwenoude eiken (helaas) gekapt. Maar de eik bleef een cultusboom en al gauw werd de eik de 'Mariaboom'. Tacitus, een Romeins veldheer, schrijft dat de Germanen geen tempels kennen maar alleen heilige wouden. Hij was onder de indruk van de geweldige eiken in de heilige wouden. Eén van de meest eervolle onderscheidingen bij de Romeinen was een gouden kroon, gevlochten van eikenloof. Zo'n kroon werd gegeven aan iemand die een ander het leven had gered. Als iemand met die kroon op het hoofd een vergadering betrad ging iedereen, ook de senatoren, voor hem staan. In het antieke Griekenland was de eik aan Zeus gewijd, op veel afbeeldingen zien we hem met een eikenkrans. Kroezebomen

de katholieken geheime bijeenkomsten gehouden omdat hun godsdienst toen was verboden.

Volksgeneeskunde

Volgens de leer van de volksgeneeskunde bestaat er een geheimzinnig verband tussen natuur en mens. Men noemt dat wel de leer van de sympathie. Veel bomen herinneren daar nog aan en ook eiken speelden daarin een grote rol. Door spijkers in de boom te slaan dacht men de ziekte op de boom te kunnen overdragen, letterlijk aan de boom vast te spijkeren. In het Drentse dorpje Yde, bij Vries stond een spijkerboom ook wel

genoemd breukelboom, maar de beroemdste spijkerboom stond in België bij Charleroi waar maar liefst 70.000 spijkers in zijn geslagen. In Overasselt, bij Nijmegen, staat een z.g. lapjes- of koortsboom. Door linten, of reepjes linnengoed aan de takken te hangen dacht men dat de koorts of ziekte kon verdwijnen. (foto 13) Het was dan wenselijk om de volgende spreuk te zeggen:

Eikenboom, hoor mijn klagen

De jicht wil mij zo plagen

Ik wensch dat zij vergaet

En in u dadelijk overgaet

De maand maart (vroeger de eerste maand van het jaar) was aan Mars gewijd. Februari was een dode maand maar in maart begon het nieuwe leven weer. Daarom werden de eiken vereerd als vruchtbaarheidsbrengers.

Volgens de Druïden, de tovenaars van de Galliërs, is er niets heiliger dan een maretak die in een eik groeit. (foto 14) De maretak stond voor de geslachtsdelen van de eik, het klevrige sap beschouwde men als een vloeistof (sperma)

met een grote regeneratieve werking. In Duitsland kent met de kruipbomen (foto 15), bomen waarvan de stam op manshoogte een opening heeft waar men doorheen kon kruipen. Als men door deze stam kroop, liefst op vrijdag, genas men van ziekten zoals jicht en reuma.

Herinneringsbomen

Vaak werden eiken geplant als herinnering aan een speciale gebeurtenis: een gewonnen veldslag, bevrijdingsfeest, gebeurtenissen rond het koningshuis, een bruiloft of de geboorte van een belangrijk persoon. Dit verschijnsel is nog wel levend want ik veronderstel dat er tijdens de kroning van Willem Alexander op 30 april 2013 wel weer veel herinneringsbomen geplant zullen worden.

In het Koningin Wilhelminabos in Dronten staan de namen van honderden kankerpatiënten in glasplaten gegraveerd en werden en worden bomen geplant om hun namen in herinnering te houden (foto 16)

Verhalen en mythen

In de mythologie speelt de eik van-

zelf een belangrijke rol. Zo kan men via de Keltische boomkalender het karakter van iemand voorspellen (foto 17) In deze kalender kent men 21 bomen die corresponderen met evenzoveel menstypen. 21 is geen toeval want als men de twee heilige getallen 7 en 3 met elkaar vermenigvuldigt, komt er 21 uit. Als we in deze kalender lezen wat er staat onder de eik dan is dat niet weinig: "Mensen die op 21 maart zijn geboren zijn vastberaden, gaan tegen de stroom in, en als ze tegenstand ontmoeten wekt dat juist de vechtlust op. Ze hebben een ijzeren gestel en worden meestal stokoud. Aan rondlummelen hebben ze een hekel; de tijd moet nuttig besteed worden. Op het pad van de liefde stelt deze persoon zich nogal star op met weinig romantische inslag. Maar is iemand gevonden die er bij past dan blijft hij die persoon zijn leven lang trouw. Johan Sebastiaan Bach, geboren 21-03 1695, was een typische eik"

In de Londense Times stond het volgende bericht: "Een jong paartje wilde wel eens op een andere manier de liefde bedrijven en klom daarom in een volop in het groen staande eiken-

boom in een park bij Windsor Castle. Maar er ging iets niet goed en het meisje viel naakt uit de boom. Met een gebroken been belandde ze in het ziekenhuis. Omdat ze juist op het hoogtepunt waren was dit een duidelijk geval van coïtus interruptus, meldde de Times' (foto's ontbreken)

Lezers die meer willen weten over bepaalde onderdelen uit bovenstaande tekst kunnen googelen naar:

Holoceen; Heerlijkheid Stoutenburg; Bataviawerf; Koortsboom; Kroezeboom; Spijkerboom; Lapesboom; Kon. Wilhelminabos en Keltische boomkalender.

Tormek T3

De Tormek T3 natslijpmachine is de ideale slijpmachine voor de houtbewerker. Deze machine wordt geleverd met diverse hulpstukken, voor specifiek slijpen zonder te vonken. De machine weegt slechts 7,4kg. De behuizing is uit kunststof geproduceerd. De machine wordt samen geleverd met een beitelhoeder en een hoekmeter. **Steen: Ø 200mm**
Garantie: 8 jaar!

Tormek Slijphulpstuk SVD-185

Het SVD-185 slijphulpstuk voor de Tormek machines is speciaal bedoeld voor het slijpen van vingernagelvormige houtdraaigutsen. Door middel van het slijphulpstuk, wordt de guts in een perfecte hoek geslepen.

Hegner & Ko
Fermiweg 16
3208 KT Spijkenisse

Tel: 0181-647535
Fax: 0181-647311
Mail: Rob@hegner.nl

KILLINGER

Neu

Die neue Premiumklasse

KM 3000 SE

Handdrehselbank
komplett aus Grauguss

... Innovation seit 30 Jahren

KILLINGER Maschinen GmbH

Ringstraße 28
D-82 223 Eichenau b. München

Tel +49 - (0)8141 - 3573 732
Fax +49 - (0)8141 - 3573 750

mail info@killinger.de
web www.killinger.de

Een beginnende houtdraaier

Jaap Dunnebier

Graag wil ik u vertellen hoe ik tot houtdraaien ben gekomen. Van huis uit geen houtbewerker, maar toch...

2 vogeltjes

Ik ben op het ogenblik bezig met uitvogelen hoe het werkt met verschillende lagen hout. Het kleine vogeltje is uit de beginperiode. Een klein detail: er zit een gaatje in zijn achterkop waar mijn kleindochter kleine gevonden veertjes in kan steken.

Kandelaar waxinelichtjes

Clubopdracht. Houtsoort essen.

Ik ben ooit met werken begonnen als automonteur. Uiteindelijk ben ik op 65 jarige leeftijd gestopt met een winkel in kookgerei met slijpservice in Deventer. Nu nog één dag in de week werkzaam met de slijperij om de scharen en messen van de mensen in topconditie te houden. Als hobby ben ik begonnen met houtbewerken omdat hout vlugger is door te zagen dan ijzer. Na verscheidene kasten, grote bedden, speelgoedkisten en bankjes gemaakt te hebben wilde ik toch eens wat anders maken. Ik kwam op het idee om te gaan houtdraaien door de afdeling Gered Gereedschap Deventer. Deze instantie zamelt oud gereedschap in, knapt het zodanig op dat het er weer als nieuw uitziet en stuurt het dan op naar opleidingsprojecten in Afrika. Op een dag komt er een self-made houtdraaibankje binnen waar zij niets mee kunnen doen. Of ik er interesse voor had. Ach ja, zet maar in de werkplaats. Tevens een handvol houtdraaibeitels erbij en ik kon zo aan de gang met houtdraaien. Meteen deed zich het probleem voor wat voor hout heb ik daar voor nodig? Gelukkig was het toevallig net snoeiseizoen en dus waren er snel wat stammetjes eiken en beuken beschikbaar. Het was wel vochtig (zeg maar nat!) draaien want de druppels vlogen me om de oren. Een vriend van me was

lid van de Radius afdeling Lochem en nodigde me uit om een keer mee te gaan naar een clubavond. Daar had ik wel oren naar en zo gezegd zo gedaan. Ik ben toen ook lid geworden van Radius. En zo werd ik dus ook besmet met het houtdraai virus. Ondertussen gebruikte ik 80% van mijn self-made draaibank niet en ik dacht er over maar een "echte" draaibank te kopen. Ik kocht een HBM 750 W, niet variable, met klauwplaat. Achteraf denk ik enz., enz., enz.. Voor het draaiwerk dat ik van plan was te gaan maken gaat het tot dusverre echter goed met deze draaibank. Van mijn vriend kreeg ik een paar jaargangen AktieRadius mee om ideeën op te doen. De eerste indruk die ik kreeg was dat houtdraaien inhoudt dat je alleen schalen, vazen en kandelaars kunt draaien en pindabakjes, eierdopjes en vogeltjes. De kreet "na 40 pindabakjes wat nu?" sprak me zeer aan. En natuurlijk ben ik ook zo begonnen net als vele anderen die mij voorgingen en me nog zullen navolgen. Het volgende probleem dat ik tegenkwam: wat is mooi? Daarover praten is net zo als praten over het weer. Je kunt er eindeloos over praten en dat is maar gelukkig ook want anders zou het heel stil zijn op de clubavonden. Alles draait om de persoonlijke smaak. Wat de een mooi vindt hoeft de

Doosje 1 en 2, Klein formaat. Houtsoort essen

ander niet mooi te vinden. Meestal laat ik mijn werk door mijn vrouw bekijken en onderga ik het commentaar dat erop komt. Ik ben ook jarenlang lid geweest van een fotoclub. In de tijd dat je nog zelf de foto's ontwikkelde en afdruckte in zwart-wit. Je moest dan ook wel eens jureren voor je eigen club of voor een andere. Er werd eens een foto ingeleverd met een besneeuwd berglandschap met op de voorgrond een paar ski's en er naast een paar stokken, verder niets. Techniek was uitstekend, de scherpte was uitstekend en aan de compositie van de foto mankeerde niets. Mijn eerste gedachte bij deze foto was: "er is een onge-

Mannetje met paraplu

Houtsoort: vruchtbomenhout

Dame in bad

Een probeersel.

De dame was afgekeurd. Doormidden gezaagd en in bad geplaatst met nieuwe knieën. Houtsoort: dame van eiken en bad van vuren.

euvel van veel draaiers neem ik aan. Door mijn kleine draaibank ben ik gebonden aan kleine objecten en dat scheelt me een hoop ruimte.

Kruiwagen

Zo heb ik diverse uitvoeringen van houthakkers, circus acts, een hele muziekbands en een scharenslijper met slijperskar. Bij een wedstrijd heeft deze kruiwagen een prijs gewonnen. Houtsoort: lijsterbes

Sneeuwklorkjesboom (Halesia carolina)

Op de hobbydag 2012 kwam de familie Kroon uit Ermelo een kijkje bij me nemen en dat kijkje kreeg een staartje dat ik niet had verwacht.

Adrie Bezemer

In december van dat jaar kreeg ik een telefoontje van meneer Kroon. Of ik belangstelling had voor wat stammetjes van de sneeuwklorkjesboom die staat naast het museum Parkzicht in Ermelo. Ik had nog nooit van de sneeuwklorkjesboom gehoord en als liefhebber heb ik altijd belangstelling voor onbekende houtsoorten. Deze boom (struik) is ongeveer 175 jaar oud, er is zelfs sprake van ongeveer 300 jaar. In sommige stammen traden ziekteverschijnselen op en daarom is de struik onlangs uitgedund om erger te voorkomen. Dus heb ik ja gezegd op de vraag of ik belangstelling had. Bij het eerstvolgende bezoek van de familie Kroon aan hun familie in Gorinchem hebben ze diverse stammetjes in de auto geladen en die bij mij afgegeven. Ik beloofde hen om van het hout een schaal (foto 2) voor hen te draaien en bij hun volgende

bezoek in februari hebben ze dat bij mij opgehaald. Ze waren daar heel erg blij mee. Twee dagen later kreeg ik weer een telefoontje uit Ermelo met de vraag of ik een Paaskandelaar wilde draaien voor hun kerk. Het ontwerp mocht ik zelf maken, maar er waren twee voorwaarden: het moest van het hout van de sneeuwklorkjesboom zijn en de kandelaar moest 70 cm hoog worden. Het volgende probleem diende zich aan: het hout was pas onlangs gekapt en dus nog heel nat. Omdat ik het hout in de magnetron wilde drogen moest ik het in stukken van 30 cm zagen. Het drogen lukte prima en ik kon aan het werk. Het ontwerp had ik zo gemaakt dat de schors aan de voet van de kaarsvetvanger zichtbaar zou zijn.

Hoewel de voet vrij groot is, was de kans op scheuren toch aanwezig en dat gebeurde natuurlijk ook. De scheuren heb ik gedicht met constructielijm die vermengd was met de donkere stof van de kern. Omdat het spinthout veel lichter van kleur is gaf dat een goed effect. (foto 4) Het schaal (foto 2) dat ik voor de familie Kroon had gemaakt viel in goede aarde. Ze lieten het vrienden en kennissen, o.a. de dominee van hun gemeente, zien met als gevolg dat er weer een telefoontje kwam of ik nog meer stukken wilde draaien van al het hout dat zij bij mij hadden gebracht. Ik dus verder aan de slag met het hout: 8 schaal (foto 2), een vaasje, een glaasje en een kandelaar waren het resultaat. Alles in de magne-

tron gedroogd en netjes afgevoerd met verbeterde Danish Oil. Al deze voorwerpen (foto 3) hebben inmiddels een eigenaar die graag de oorsprong van het hout wilden weten. Het volgende verhaal is door de heer Kroon daarbij gemaakt: "Het landgoed is al veel ouder, maar wordt in een koopakte van 1807 Feithenberg Veldwijk genoemd, als buitenverblijf van Elburgs burgemeestersfamilie Feith. In 1866 aangekocht door Mevr. Chevallier – Stienstra. Die liet een Landhuis bouwen op de plek waar eerst een boerenwoning met logeergelegenheid stond. In 1884 verkocht zoon J.M.Chevallier, die het landgoed inmiddels van zijn moeder geërfd had, dit bezit aan de toen pas opgerichte "Vereeniging tot

Christelijke Verzorging van Krankzinnigen en Zenuwlijders in Nederland" (waarvan hij zelf medeoprichter en bestuurslid was) en werd hier een Inrichting voor Geesteszieken gesticht: 'Veldwijk'. Veel elementen van het oude Landgoed zijn op dit terrein nu nog terug te vinden: beukenlanen, oude geënte rode beuken en ook de Halesia of Sneeuwklorkjesboom. Deze struikboom staat centraal op het terrein, naast het in 1888 gebouwde paviljoen no. 12, nu ziekenhuismuseum Parkzicht. Op vroege foto's van dit gebouwtje, dat in de directe omgeving van het vroegere boerderijtje en Landhuis stond, zijn dan al hoog tegen de gevel opgaande takken te zien, een bewijs dat deze trage

groeier toen al flink oud was. Dus nu zeker ouder dan 160 /180 jaar. In de jaren 1970 kreeg het toenmalig Hoofd Groenbeheer, dhr Klaas Postma, door een Bomentuin f.20.000 geboden voor deze Halesia, graafwerk en vervoer op kosten van de koper. Dhr. Postma was gelukkig van mening, dat deze bijzondere struik op het Landgoed moest blijven. Nu zijn delen van deze boom zwaar door zwam aangetast zodat anderhalf jaar geleden ong. 1/4 deel ervan is weggezaagd. Van die delen heeft dhr. Bezemer een prachtige Kandelaar voor de Paaskaars in de Kerkzaal van de afd. Oosterhoorn en nog 15 ander objecten gedraaid. Een fraai resultaat, de geschiedenis van deze Halesia waardig. "

In de olie

Bert Rosbach

Aan de titel van dit artikel zou je bepaalde gedachten kunnen verbinden. Maar ik ben broodnuchter.

Tot nu toe waren we om onze werkstukken mooi af te werken met olie aangewezen op producten uit de kunstenaarshoek, of op een product met een handleiding in een vreemde taal. En al lijkt het erop dat het Nederlands verdrongen wordt door Engels, een gebruiksaanwijzing in je moerstaal is toch wel handig. Gelukkig voor ons allemaal is er sinds kort een reeks producten op dit gebied met een handleiding in het Nederlands. Deze producten zijn:

Verbeterde Danish Oil,

Impregneerolie

Hardwaxolie

Verrijkte gekookte lijnolie

Houtolie en hardhoutolie

Teakolie

Alle producten zijn gemaakt van natuurlijke grondstoffen, lijnolie, tungolie, en carnabauwas. Verder is de samenstelling zodanig, dat de droogtijd zo kort mogelijk is, en zo min mogelijk oplosmiddel. Men probeert zo vele, mogelijk duurzame, grondstoffen te gebruiken.

Ik heb uit het bovenstaande rijtje de eerste drie producten geprobeerd.

De impregneerolie kun je beschouwen als een soort grondverf voor de overige twee producten. Je brengt twee lagen op volgens de gebruiksaanwijzing, en daarna twee lagen van het andere product, afhankelijk van het gewenste resultaat. Zowel de Danish oil als de Hardwaxolie zijn ook bruikbaar voor buitenwerk. Ik heb van grenenhout een stukje gedraaid, en dat volgens de gebruiksaanwijzing in de

olie gezet. Na 5 maanden buiten staan ziet het er nog prachtig mooi uit. Het klosje is beschadigd, kort nadat het buiten is neergezet. Het was van de tafel gewaaid. Alleen waar geschuurd is om de splintertjes te verwijderen, is iets te zien, maar dan moet je heel goed kijken. Verder is het alleen vuil geworden op de horizontale plekjes. Fijnstof uit de lucht. We wonen dan ook in het Rijnmond-gebied.

De Hardwax-olie heb ik gebruikt voor de afwerking van een tweetal schalen uit essenhout. Eén laag impregneerolie, gevolg door twee lagen hardwax-olie.

Ik ben zeer tevreden over beide producten. Er zijn natuurlijk wel wat nadelen. De Danish Oil heeft een minder hoge glans als bijvoorbeeld Drechsler-Öl van Steinert. Het voelt wat vettiger aan. Ook de Hardwaxolie glimt niet zo erg, maar ik heb die ook niet opgepoetst met een doek of borstel. Maar het hout houdt daardoor wel een minder gepimpt uiterlijk, terwijl het toch beschermd is.

En nu zult u zeggen: "Waar koop ik dat spul?" Nou heel eenvoudig: Via www.hout-olie.nl of via dezelfde leverancier als Shellawax, dus misschien ook op de DemoDagen.

Bamboe

Jan van der Ploeg

Op de bouwbeurs in Utrecht kwam ik het bedrijf Moso International BV uit Zwaag tegen die handelt in allerlei Bamboe producten. Als promotiemateriaal waren er monsterblokjes aanwezig van bamboe 40 x 40 x 40 mm. Als hout-draaier neem je dan zo'n blokje mee met de gedachte ik zal eens kijken of dat ook te draaien valt.

Het bamboe is hard maar verrassend goed te draaien. Deze foto toegestuurd aan het bedrijf met de gedachte misschien is dat voor het bedrijf leuk. Hierbij tegelijk gevraagd of zij ook grotere stukken beschikbaar hadden en wat de kosten daarvan zouden zijn. Vervolgens kreeg ik van het bedrijf een uitnodiging om langs te komen en uiteraard ook het potje te laten zien. Na een leuk gesprek met koffie en een rondleiding door het bedrijf kwam het materiaal aan de orde. Uit een rek werd een donkere balk bamboe van 100 x 120 x 2000 mm en ook een blanke balk

120 x 120 x 2000 mm getrokken. Deze werden beide doormidden gezaagd. Het bedrijf heeft mij daarbij verzocht hiervan een paar objecten voor hen te maken. De balken zijn opgebouwd uit bamboestrippen die uit de bamboestokken (zeg maar liever stammen) zijn gezaagd en met behulp van lijm tot balk zijn verlijmd.

Voor de te maken voorwerpen gekozen voor:

Een vogelhuisje op de maximale maat van de bamboebalken.

Een muziekdoosje naar ontwerp van Jan Hovens.

1 **Beginnen met het zagen** van de benodigde blokken en in achtkant gezaagd.

2 **Het onderstuk tussen de centers** rond gedraaid en voorzien van een opspankraag voor mijn spankop.

3 Vervolgens opgespannen in de spankop en het profiel van het onderstuk op maat gedraaid. Gelijktijdig de vliegopening en het gaatje voor het stokje geboord. Doe je dit op het moment dat de binnenkant is uitgehold dan loop je kans dat je ovale gaten krijgt om dat de boor in het luchtledige uitkomt. Daar opvolgend de binnenzijde met een forstnerboor zoveel als mogelijk uitgeboord.

4 Hierna de binnenzijde met guts volledig uit gedraaid.

5 Het onderstuk nu omgedraaid en opgespannen op het kraagje waar het dak van het vogelhuisje op komt. Een en ander niet te vast draaien. Bamboe is vrij hard maar splitst toch nog makkelijk. De onderzijde volledig in vorm gebracht. Dit met behulp van het tegencentrum om het geheel stabiel te houden. Daarna in de bodem een kamertje gedraaid. Het wordt namelijk een staand vogelhuisje. Het geheel licht geschuurd en afgewerkt met Shellawax.

6 Daarna tussen de centers het dakje rondgedraaid en een kraag gemaakt voor de spankop.

7 De onderzijde van het dakje in vorm gedraaid en een kamertje voor het onderstuk gemaakt. Daarna zoveel als mogelijk de vorm in de bovenzijde aangebracht.

8 Het dakje omgedraaid en in het kamertje ingespannen op de spankop. Daarbij was ik even te snel want hiervan ontbreekt de foto. Het dakje licht geschuurd en eveneens met shellawax afgewerkt. Hierna het pootje gemaakt, afgewerkt en het dakje en pootje aan het onderstuk gelijmd (gewone witte houtlijm).

9 Om enig cachet te geven aan het geheel een voetplaatje gemaakt in een achtkant en met celloselak afgewerkt. Dit ook met gewone witte houtlijm aan het pootje gelijmd.

Als toegift ook nog een tweetal foto's van het muziekdoosje.

10 Tot slot de laatste foto van het eindresultaat.

Bericht uit de werkplaats

Dit bericht begint met een grote berg krulletjes. Op foto 1 is te zien, dat de krulletjes niet alleen op de leunspaan liggen, maar ook op een plaatje, dat ik gebruik om mijn boorhouder haaks op het bed van de draaibank te kunnen zetten. Dat plaatje is nodig, omdat een winkelhaak geen goed resultaat kan bieden.

Bert Rosbach

Die berg krullen was het resultaat van heel voorzichtig draaien van het werkstuk in de klauwplaat. Het stuk perenhout zat in de klauwplaat met een deel, dat naderhand zichtbaar bleef. Om moeten en deuken in het hout te vermijden, zat er een laagje karton tussen klauwplaat en hout. En

dan moet je voorzichtig draaien, anders floept het uit de klauwplaat. Het te draaien deel was het bovenstuk van het kastje op foto 2. Maar hoe kom je nou tot zo'n kastje? Vanaf half oktober tot half februari was er in het museum Boymans de tentoonstelling "de weg naar van Eyck". Daar stond ook een middeleeuwse reliekhouder. Toen mijn echtgenote en ik die zagen, zei ik, dat die rond veel mooier zou zijn. Ik ben dus gaan schetsen, en op een afdelingsbijeenkomst gepraat over de te gebruiken houtsoort. Noten was de conclusie. Maar ik vond nog een blok perenhout. Dat blok in

de benodigde brokken gezaagd. Eén deel gebruikt voor het middengedeelte, de achterwand en de deurtjes. Een ander deel voor de bodem en het dakje, en nog een reststukje voor de voetjes. Een gat met diameter 60 mm geboord door het brok voor het cilindrische middendeel. Daarna proppen gedraaid, die in dat gat pasten, en toen pas is de buitenkant op een diameter van 80 mm gedraaid. Je klemde de buis dus met die proppen tussen de centers. Het grote voordeel is, dat het gat dan altijd centrisch zit. Nadat de buis klaar was, zijn de stukken voor de bodem en het dak pas

gedraaid, zodat ze in de buis pasten. Daarna de buis in de lengte doorgezaagd tot achterwand en deurtjes. Messing pennen aangebracht in de deurtjes, en busjes in bodem en het dak (foto 3), evenals de gaten voor de pootjes. Pootjes gedraaid en de benen knopjes. Dak afgemaakt en het geheel toen pas in elkaar gelijmd. Zie de onderdelen (foto 4) en het resultaat (foto 5). De maten: De buis is 165 mm lang, en de totale hoogte 315 mm.

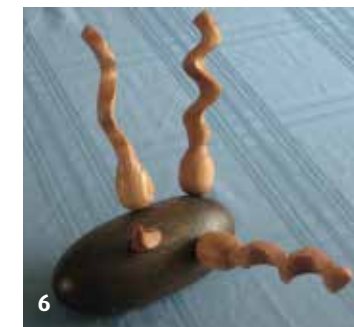
Bijna elke lezer kent mijn fascinatie voor omkeerdraaiwerk. Ik was al jaren bezig met het idee om op die manier spiralen te maken. Maar het duurde en duurde. Ik had al een aantal jaren terug iets geprobeerd, maar leverde alleen een golflijn op. Uiteindelijk is het me gelukt om zoiets te kunnen draaien. De leden van de afdelingen Arnhem-Nijmegen en de Schelddraaiers, en ook de groep Vormgeving kennen het voorbeeld. Maar er was nog nooit een goed resultaat dat het tonen waard is. Nou, dat is er inmiddels wel. Gemaakt uit eikenhout, deels gerookt, en afgewerkt met impregneerolie en wasolie. En wat moet het dan wel voorstellen? Nou, gewoon, zoals wij allemaal zijn begonnen, alleen een beetje groter en met iets andere verhoudingen: "Nieuw leven" dus. (foto 6) Nog even terugkomen op die "reliekhouder". Waarvoor was die nou bedoeld? Al een tijdje ben ik gefascineerd door de combinatie hout/goud, bladgoud op hout aangebracht. Het idee werd versterkt in het najaar van 2011. Ik had toen een

waardebou gewonnen van een winkel in kunstenaarsbenodigdheden. En in die winkel was het enige aantrekkelijke voor mij: bladgoud en de spullen daarvoor. In november en maart heb ik een cursus vergulden gevolgd bij een bedrijf in Zutphen. Goud op hout gaat het beste met zogenaamd polimentvergulden. Daarbij plak je losse stukjes bladgoud op een geprepareerde ondergrond. Het is eventjes wat werk, maar het resultaat mag gezien worden (foto 7). Na het maken van de foto is het vergulde, eiken werkstuk nog voorzien van twee laagjes olie. En het heeft ook nog een naam: "mijn graal", omdat ik zo lang op zoek ben geweest naar de methode om spiralen te maken. Het werkstuk met de spiralen meet 12,5 cm bij 5 cm. Je zou dus ook over spiraaltjes kunnen spreken.

Half april was er weer een bijeenkomst van de afdeling Rotterdam. Er was afgesproken om een iets met een "natuurrand" te draaien. Er lag nog een onvoltooid schaal-tje. Het hout is kronkelwilg, en een jaar terug was het uit de klauwplaat gebroken. De bodem rondom het kamertje was beschadigd. Maar na een jaar drogen ging het afwerken toch goed. Bij deze schaal is de grap, dat er een verschil in hoogte is tussen beide uiteinden. Kijk maar naar foto 8. Je kunt het ook aan het verloop van de nerf zien, zoals foto 9 laat zien.

Verder ben ik de laatste dagen van april bezig geweest met de voorbereidingen voor onze tocht naar Seeg en omstreken. Ik ga

daar weer demonstreren bij de stand van Killinger. Altijd leuk om te doen, en ik ben in goed gezelschap. Maar dat is dan voor mijn volgend bericht uit de werkplaats.

Mister Shellawax... Part 2

Els & Ron van Zaltbommel

Uit het verdere verloop van dit verhaal zal u duidelijk worden waar het "Part 2" vandaan komt. Nadat wij in 2001 begonnen met onze huidige activiteiten zijn de werkzaamheden die we te doen kregen gemiddeld steeds met zo'n 30% per jaar gegroeid. Dat dit de eerste paar jaren na de start bijzonder prettig was zal u waarschijnlijk niet verbazen. Omdat echter ook daarna de vraag naar onze diensten en producten continue is blijven groeien ligt het gemiddelde van onze werkweken inmiddels al lange tijd ver boven de 100 uren. Om de werk / privé verhouding dan ook weer iets meer in balans te gaan brengen hebben wij besloten om een aantal van onze activiteiten serieus te gaan minderen. Zo zijn we niet alleen vrijwel volledig gestopt

Velen van u kennen ons van de Demodagen van Radius, de open dagen van onder andere Willy Vanhoutte en/of van de lezingen die we voor de verschillende afdelingen van Radius en de Gilde hebben verzorgd. Uit de wandelgangen hebben we dan ook menigmaal vernomen dat Ron liefkozend de bijnaam "Mister Shellawax" toebedeeld heeft gekregen waarmee het eerste deel van de titel van dit verhaaltje is verklaard.

met het uitvoeren van restauratiewerkzaamheden maar zullen we ook aanmerkelijk minder cursussen organiseren en hebben we besloten ook te stoppen met het importeren en exporteren van onze Shellawax-producten. Omdat wij ook deze producten met zeer veel plezier hebben gevoerd en we weten hoe enthousiast iedereen daarover over is, trekken we natuurlijk niet zomaar de stekker er uit maar hebben we hiervoor inmiddels een waardig opvolger gevonden in de persoon van Sjaak Bos. Sjaak is een meubelmaker die zijn werkplaats heeft in Boskoop (Nederland) en heeft aangegeven graag ons Shellawax-stokje over te willen nemen. Inmiddels is Sjaak al volledig operationeel zodat we u vanaf heden voor alle

Shellawax-aangelegenheden graag naar Sjaak doorverwijzen.

Wij willen u uiteraard oprecht en hartelijk bedanken voor de leuke, leerzame en vooral gezellige momenten die we bij zo vele houtdraaiers en -afdelingen mochten meemaken. Onze ambachtelijke lijn houtoliën waar u alles kunt lezen op www.houtolie.nl blijven we nog wel zelf voeren. Voor nu hopen we dat u Sjaak en Tjikke net zo warm zult onthalen als u Els en mij steeds heeft onthaald en kijken we er naar uit u weer te ontmoeten op een demodag of ander houtdraai evenement want met een beetje geluk kan in de toekomst ook onze draaibank eindelijk weer eens uit de mottenballen!

U kunt Sjaak en/of zijn ega Tjikke voor vragen of bestellingen met betrekking tot Shellawaxproducten als volgt bereiken:

Sjaak en Tjikke Bos, Meubelmakerij Bohome

Sterrenlaan 59, 2402 AT Alphen a/d Rijn, Nederland

Tel: +31 (0)6 - 27 84 68 08 of +31 (0)172 - 44 09 38

of +31 (0)6 - 83 32 83 97

E-mail: info@woodturning-polish.eu

Website: www.woodturning-polish.eu

Jurriaan Kalkman

Schalen zijn z'n lust en z'n leven

Onlangs heb ik mezelf op een fraai boek getrakteerd, Faszination Drechseln 2, een fotoboek over "Die schönsten Objecte aus dem Drechsler-Forum 2011". In Duitsland bestaat geen vergelijkbare vereniging als Radius, de contacten tussen houtdraaiers verlopen voor een groot deel via "Drechsler-Forum" op internet. Eens in de 2 jaar is er een grote bijeenkomst met daaraan gekoppeld een wedstrijdtentoonstelling. En laat nou een Hollander in 2011 de hoofdprijs winnen! Hij staat met zijn schaal prominent als eerste in het fotoboek vermeld. Dat maakt nieuwsgierig.

Ab Kraaijeveld

Vol, zeer vol

Op de oever van de Waal in het plaatsje Beneden Leeuwen staat een forse werkplaats en Jurriaan Kalkman maakt er met een groot herkenbaar reclamebord geen geheim van dat in deze loods een houtdraaier gevestigd is. Hijzelf woont 10 meter lager op een prachtige woonark in de rivier.

De werkplaats van 6 x 9 meter plus een halve zolder toont vol, zeer vol. Drie grote draaibanken plus alle onderdelen van een antiek bankje, veel hout, grote voorgedraaide schalen, een aantal mislukte schalen, overal stof en ook op zolder stellingen vol met voorgedraaide schalen. Er zullen in Nederland weinig

draaiers zo productief zijn als hij. Maar er zullen ook weinig draaiers zijn die net als hij uitsluitend grote schalen draaien. Later in de woonark toont hij nog veel meer schalen in alle stadia van afwerking.

Lyrisch over tegencentre

Zijn grote trots is een enorme draaibank van de firma 'Jonsereds' uit Zweden, die hij onlangs voor de schrootprijs van € 250,- kon kopen. "Ik heb een half uur getwijfeld voordat ik besloot hem te kopen, maar ik ben dolblij met deze aankoop. Hij is zo groot en zwaar dat hij nauwelijks in de aanhanger

De eerste prijs

Tot zijn eigen verbazing won hij op een grote Duitse wedstrijd tentoonstelling in 2011 de eerste prijs van de jury van deskundigen met een eiken schaal

paste, dat was even spannend rijden. Voor de bestaande as (M48 x 5) zijn geen hulpstukken verkrijgbaar, helaas zaten die er ook niet bij. Na enig 'gesteggel' met Duitse houtdraaiers via 'Drechsler Forum' heb ik besloten om, als er weer een paar schalen verkocht zijn, de as te vervangen door een gestandaardiseerde maat. De bank beschikt over een variomatic systeem en ik denk dat ik de twee andere banken niet meer nodig heb als ik deze bank aan de praat krijg." Jurriaan wordt helemaal lyrisch als hij de mogelijkheden en de kwaliteit van het tegencentrum demonstreert. "Als je deze Zweedse bank vergelijkt met de grote zware Geiger, dan is deze

machine nog veel degelijker." Die Geiger heeft hij 6 jaar geleden op aanraden van Joost Kramer aangeschaft, dat is een bank die vervaardigd is door mensen die zelf ook van hout draaien houden. Hij kwam uit een meubelfabriek in Enschede.

De snelste manier

De liefde voor hout begon met het vinden van een verse robinia-stam, mooi hout dat hij heeft laten zagen tot planken, die daarna natuurlijk kromtrokken, dat was een tegenvaller. Toen is hij zich gaan verdiepen in hout en kwam er al gauw achter dat je met houtdraaien meer resultaat kon bereiken. "Het is de snelste manier om van een boom iets

leuks te maken." Na een paar eerste pogingen met een kleine draaibank heeft hij zich toch maar aangemeld bij Joost Kramer om de eerste beginselen van het houtdraaien goed en snel onder de knie te krijgen. Zijn bomen verkrijgt hij tegenwoordig vaak via www.marktplaats.nl.

Voorheen werd bijvoorbeeld in Zeist via de kapvergunningen de houtsoort, het adres en zelfs de diameter gepubliceerd, dat was natuurlijk een 'droomlijst' elke week. Daar zijn ze helaas mee gestopt toen de kapvergunning opging in de omgevingsvergunning.

Duitse draaiers zijn jonger

Schalen zijn z'n lust en zijn

leven, andere vormen spreken hem niet zo aan. Aan uithollen heeft hij een hekel en hij heeft niet veel raakvlakken met mensen die vogelhuisjes of erg glimmende objecten draaien. Nederlandse houtdraaiers kent hij nauwelijks. Over Radius: "Ik zie niet goed wat de Vereniging mij kan bieden, op mijn werk vergader ik al genoeg (Jurriaan werkt met computers in een ziekenhuislaboratorium), dus daar heb ik geen behoefte aan, ik sta liever in de werkplaats. Ik voel me niet zo thuis bij het beeld dat ik er van heb. Misschien heeft dat ook te maken met het opmerkelijke feit dat de gemiddelde leeftijd van de draaiers in

Duitsland aanzienlijk lager ligt. Ik maak incidenteel ook weleens gebruik van een Engels forum met vragen over houtsoorten of over draaibanken, maar ik heb het meest contact met een aantal Duitse houtdraaiers en daar zitten technisch zeer begaafde mensen bij die mij uitstekende adviezen geven. De machinerestauratie is gewoon een kwestie van dingen vragen die je niet weet. Ik ben vrij actief op het forum, dat is ook goed voor mijn Duits."

Geen compromissen

Via marktplaats.nl heeft hij laatst een antiek draaibankje op de kop getikt wat ook nog geres-

taureerd moet worden. Dit bankje is groot genoeg om straks weer op markten een demonstratie te geven. Zijn huidige demobankje vindt hij te klein, het staat niet in verhouding tot de grote schalen die hij draait. Hij staat heel weinig op markten, zijn ervaring is dat mensen op markten geen € 120,- neerleggen voor een houten schaal. Via zijn uitgebreide en goed verzorgde website (www.houtenschalen.nl) verkoopt hij ongeveer twee schalen per maand, waarmee de hobby net aan bekostigd kan worden. "Dus in de praktijk verkoop ik minder dan ik maak, maar ik moet er ook niet aan denken dat ik er 20 per maand

draai, want dan ga je compromissen sluiten om ze zo makkelijk mogelijk te verkopen. Die website heb ik zelf gemaakt en ik ben er niet ontevreden over. Ik schrijf zelf alle teksten en in de kelder staat voor de fotografie een complete lichttent plus lampen. Via allerlei zoektermen over houtsoorten en bewerken komen mensen al gauw op mijn website.” Ook op het houtdraaiforum van www.woodworking.nl kan je wel eens iets over mij vinden. Ik zet er alleen iets op als ik het gevoel heb dat ik iets kan delen

wat nog niemand anders gedaan heeft en wat zinvol is.

Een vreemde schaal

Tot zijn eigen verbazing won hij op de wedstrijdtenoonstelling in 2011 de eerste prijs van de jury van deskundigen met een eiken schaal. “Het is een goede schaal, niks mis mee, maar achteraf kan ik ook niet verklaren waarom deze schaal nou zoveel beter is dan al die andere. Het is ook een vreemde schaal: wie kan nou verklaren waarom deze schaal anders is kromgetrokken, mees-

tal blijft de kern van de stam hoog en zijkanten zakken naar beneden, maar bij deze schaal is het precies andersom.”

De schaal is, net als zijn andere werk, afgewerkt met walnootolie en sinaasappelolie. Dat is makkelijk voor de klant, die kan de schaal indien nodig op dezelfde manier nabehandelen.

CASA PLATA

Ad Zoon

Koestraat 28
2871 DR Schoonhoven
tel.: 0182 320088
mob.: 06 48322559
e-mail.: ad@zoon.nl

Maak uw draaiwerk
persoonlijk
met een brandmerk
van uw initialen

hand- en machine gravures, o.a. brandmerkstempels - sportprijzen

Cursus Snijdend Houtdraaien door Christiaan Jörg

In kleine groepjes (max. 3 personen) leer je op een grote bank (Wema, Jet) met zelfvertrouwen en plezier je hobby uit te oefenen.

Basiscursus I en II (8 x 4 uur) € 390

Voor mensen die willen beginnen (I) en draaiers die het juiste spoor nog niet gevonden hebben (II).

Vervolgcurcus (4 x 4 uur) € 195

Tussen de centers en voor de kop. Het uitbouwen van de reeds geleerde kennis en kunde.

Inschrijfformulier en informatie

Christiaan Jörg, W. Heukelslaan 6, 3581 SP Utrecht

Tel. 030 – 2513 684, info@christiaanjorg.com

www.christiaanjorg.com

BAPTIST

VOOR HOUTBEWERKERS

Bezoek **Baptist.nl** en vind ruim 8.000 artikelen met uitgebreide omschrijvingen en afbeeldingen! Dé speciaalzaak voor de fijne houtbewerking met het grootste assortiment gereedschappen en machines voor houtdraaiers, modelbouwers, houtsnijders, meubelmakers en hobbyisten met passie voor hout! Graag tot ziens in Arnhem!

Baptist voor Houtbewerkers
Beekstraat 30
6811 DW Arnhem

gereedschappen en machines
Tel.: 026 - 445 16 44
houtbewerkers@baptist.nl

**Winkel ook
op Baptist.nl**

Verslag DemoDag 27 april 2013

Voor het eerst in de geschiedenis van het 20-jarig bestaan van Radius een DemoDag die gezamenlijk met een afdeling van het Vlaams Gilde van houtdraaiers wordt gehouden. De afdeling Dommeldraaiers had de eer deze DemoDag te mogen organiseren. Anderhalf jaar geleden gaf de afdeling aan wel kans te zien om met haar 14 leden een landelijke dag te kunnen en willen organiseren.

Arie Braspenning

De voorzitter van die afdeling, Piet Theuws, had vanaf het begin al een lokatie op het oog en kwam meteen met het voorstel om bij de organisatie de afdeling Limburg van het Vlaams Gilde te betrekken waarvan hij ook lid is. Dit werd voorgelegd aan het bestuur van Radius. Het bestuur ging ermee akkoord evenals met de lokatie: De Ploeg in Bergeijk

(foto 1). De voorzitter van de Dommeldraaiers stelde voor om van de DemoDag een echte tentoonstelling te maken. Omdat daar veel werk aan vast zou zitten werd gekeken of er een tentoonstelling voor meerdere dagen georganiseerd kon worden. Uiteindelijk zijn dat 5 dagen geworden inclusief de DemoDag. Anderhalf jaar voor de voorbe-

reiding lijkt lang, maar is nodig als je er wat bijzonders van wilt maken. Onder de bezielende leiding van Piet zijn er vele kolommen (foto 2) gemaakt waar de werkstukken op uitgesteld konden worden, zijn er via Marktplaats wat vitrinekasten aangeschaft, werden afspraken gemaakt voor het gebruik van andere stukken die al in De Ploeg

aanwezig waren. Om bekendheid te geven aan de tentoonstelling werd gebruik gemaakt van de media in de regio en werden door de leden overal kaartjes uitgedeeld en neergelegd met daarop de aankondiging van de tentoonstelling. Gezien het aantal bezoekers heeft dat zeker gewerkt. Voor het inrichten van de tentoonstelling hadden we de deelnemers gevraagd aan te geven waar hun werkstukken geplaatst konden worden: vitrine, sokkel of tafel, op de grond of hangend. Dat was ons uitgangspunt bij de inrichting. Langzaam groeide de hoeveelheid kunstwerken (foto 4 en 5) en was de zaal klaar voor de ontvangst van de gasten. Zaterdagmorgen al vroeg begonnen de leveranciers hun spullen

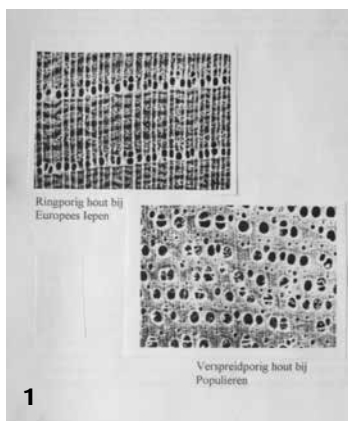
uit te pakken (foto 5). Daarna was het wachten op de gasten. Die kwamen. Meer dan we hadden verwacht. De dames aan de ingang telden 800 toeschouwers. Een groot aantal dat mede te danken is aan de deelname van de Belgische afdeling. De toeschouwers vergaapten zich aan de uitgestalde kunstwerken (foto 6 en 7), bleven kijken bij de demonstraties die werden gegeven (foto 8, 9 en 10). 's Morgens liet Willie Magel zien hoe hij uit een kubus een doos (box) draaide en 's middags ging Jan Hovens in op de grondbeginselen van het houtdraaien, iets wat iedereen heeft geleerd maar vaak ook weer vergeten is. Daar hoorde je regelmatig: "o ja, dat ging zo!" In de zaal lieten Henri Donné, Johan Vanmol, Jan van Kol en ook Jan

Hovens 's morgens het een en ander zien. Pierre Sanders liet zien hoe hij de spijlen voor zijn Windsor stoelen draaide en had over belangstelling niet te klagen. Omer Hannes, een kleurrijk draaier van hoeden en veel grotere kunstwerken trok veel bekijks en had voor iedereen een mooi verhaal (foto 11 en 12). Ook voor de inwendige mens werd gezorgd. Ieder die dat wilde kon terecht voor een hapje en een drankje. Tenslotte was er aan het einde van de dag de verloting waar deze keer wat minder belangstelling voor was vanwege het late tijdstip. (foto 13) Al met al kunnen we terugzien op een mooie DemoDag die goed was georganiseerd op een mooie lokatie.

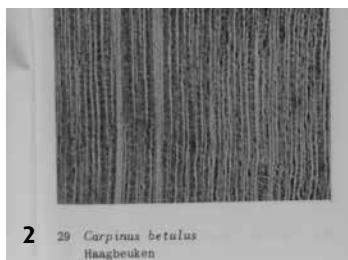

Reacties op Een klopper,mislukt

Ab Strijker
tel: 0320-220 118
e-mail: a_strijker@hetnet.nl

De functie van stralen is transport en opslag van voedingsstoffen tijdens de groei. Dat het hout tijdens het gebruik steviger wordt door de stralen kan wel zijn maar is niet de hoofdfunctie en heeft niet tot oorzaak dat deze scheuren ontstaan. Dat er bij de klopper lagen afscheurden moet

gezocht worden in het feit dat Robinia z.g. 'ringporig' is; de poriën of vaten liggen in een deel van de jaarringen. In tegenstelling tot 'verspreidporig' waar de poriën door de hele jaarring verspreid voorkomen. Zie de foto 1 van iepen en populieren. Ik heb het kopse hout bij de scheur nog eens goed bekeken (foto 2) en dan blijkt inderdaad dat de scheuren precies door die grote poriën lopen in de richting van de jaarringen (dank je wel Rik). Omdat het hout daar minder sterk is (er minder hout aanwezig is) worden bij het kloppen de poriën als het ware in elkaar geslagen waardoor

het verband verloren gaat en ze losscheuren. Wiebe van Slooten meldt terecht dat het beste hout voor een klopper haagbeuken is (Carpinus Betulus). Het is hard, zwaar, heel dicht, splijt moeilijk en is verspreidporig. Maar de poriën zijn zo klein dat ze niet met het blote oog zijn te zien, foto 3. Het werd vroeger gebruikt om slagersblokken te maken omdat het moeilijk vleessap opneemt en goed schoon gemaakt kan worden. Mijn veronderstelling dat de scheuren kwamen door het ontbreken van stralen bij Robinia was dus onjuist, ringporigheid was de oorzaak.

Op mijn artikeltje "Een klopper,mislukt" heb ik vier reacties gehad en wel van Rik Mars, Thijs Pons, Wiebe van Slooten en Jac van Herk. Hartelijk dank daarvoor. In het kort wil ik er op in gaan. Bijna iedereen wist mij te vertellen dat de functie van mergstralen (tegenwoordig houtstralen of kortweg stralen genoemd omdat een straal niet tot het merg doorloopt) niet is om het hout te versterken in radiale richting.

Verenigingsnieuws

Afdelingsnieuws - Agenda - Mutaties ledenlijst

Afdelingsnieuws

Afdelingsbijeenkomsten zijn in principe ook voor leden uit andere afdelingen te bezoeken. Wel graag van te voren afstemmen met de afdelingscontactpersoon (zie pag. 2) waar u ook info kunt krijgen over de afdeling.

Afdeling Arnhem-Nijmegen

Afdelingscontactpersoon:

Jaap Boks tel. 0481 372495

Bijeenkomsten in 2013:

14 september, 19 oktober en

16 november. De bijeenkomsten worden gehouden in het gebouw Onder de Toren te Elst (Gld), van 9.30 uur tot 12.30 uur.

Afdeling Dommeldraaiers (Schijndel-Den Bosch)

Afdelingscontactpersoon:

Arie Braspenning tel. 0418 513349
a.braspenning@planet.nl

Bijeenkomsten in 2013: **6 juli, 7 september, 12 oktober (hele dag), 7 december.** De bijeenkomsten worden gehouden in Dorps-

huis De Geut, Kerkstraat 4a, 5482 EJ Wijbosch, van 09.30 – 12.30 uur.

Afdeling Flevohoutdraaiers

Afdelingscontactpersoon:

Taco van der Kolk tel. 0341 418128
kolkies11@gmail.com

Bijeenkomsten in 2013: **3 juni, 16 september, 28 oktober, 9 december.** De bijeenkomsten worden gehouden in de botenloods van

Siep Nijenhuis, Dokweg 26- 28 in Lelystad.

Afdeling Haarlem

Afdelingscontactpersoon:

Bas Melis, tel. 023 5247015 b.melis@online.nl

Bijeenkomsten in 2013:

De bijeenkomsten vangen aan om 14.00 uur. Informatie over de locatie is te krijgen bij de afdelingscontactpersoon.

Afdeling Haarlemmermeer

Afdelingscontactpersoon:

Klaas Dikstaal tel. 020 6592977

Bijeenkomsten in 2013: De bijeenkomsten worden gehouden van 13.00 – 17.00 uur op de locatie: Protestantse Kerk, Havikstraat 5, 1171 DW Badhoevedorp, tel. 020 6593133 of elders. Inlichtingen daarover via de afdelingscontactpersoon.

Afdeling Lochem

Afdelingscontactpersoon:

Hans Langkamp tel. 0547 351881
h.langkamp@bruinsenkwest.nl

Bijeenkomsten in 2013: De bijeenkomsten worden gehouden op de locatie: Kunstlokaal 11, Bosberg 29, Borculo en vangen aan om 19.30 uur.

Afdeling Noord

Afdelingscontactpersoon:

Willem v.d. Schors tel. 0594 213326
wmvdschors@gmail.com

Bijeenkomsten in 2013: **14 september, 9 november.** De bijeenkomsten

worden gehouden op de locatie Ulgersmaweg 47 in Groningen en vangen aan om 10.00 uur. Inloop vanaf 9.30 uur.

Afdeling Noord-Holland Noord

Afdelingscontactpersoon: Aad

Sneeboer tel. 0229 270982

am.sneeboer@quicknet.nl

Bijeenkomsten in 2013: **29 augustus,**

3 oktober, 19 november. De

bijeenkomsten worden gehouden in het dorpshuis "de oude school", Dorpstraat 72, 1711 RK Hensbroek en beginnen om 19.30 uur.

Afdeling Rotterdam

Afdelingscontactpersoon:

Bert Rosbach tel. 010

4184786 a.rosbach@chello.nl

Bijeenkomsten in 2013: **neem voor de juiste datum even contact op met Bert**

Afdeling Utrecht,

Werkgroep 'De Lekstroom'

Afdelingscontactpersoon:

Jasper v.d. Visch tel. 034 6212368

jvdvisch@hetnet.nl

Bijeenkomsten in 2013: De bijeenkomsten worden gehouden op de locatie: de Oude School te Lopikerkapel en vangen aan om 13.00 uur.

Afdeling Veluwe

Afdelingscontactpersoon:

Bob Kemerink tel. 038 4540540

bob.kemerink@ziggo.nl

Bijeenkomsten in 2013:

7 september, 7 december. De bijeenkomsten worden gehouden in een zaal van de Sionskerk, Asseltseweg 6, 8161 VV Epe.

Afdeling Zeeland 'De Scheldedraaiers'

Afdelingscontactpersoon:

Piet Cevaai 0118-591753

cevaaldep@zeelandnet.nl

Bijeenkomsten in 2013: **elke eerste zaterdag van de maand.**

De bijeenkomsten worden gehouden in Het Ambachtscentrum, Kattendijksedijk te Goes en vangen aan om 09.30 uur.

Videoapparatuur

Elke afdeling kan gebruik maken van de videoapparatuur van Radius. Daartoe dient men zich van tevoren aan te melden bij de vaste beheerder/bediener van deze apparatuur Cok Verhoeven. Deze videoapparatuur is gratis beschikbaar voor elke afdeling, slechts een kleine vergoeding voor de operateur moet betaald worden. Aanvragen bij Cok Verhoeven: tel. 0252-518878.

Mutaties ledenlijst 1de kwartaal 2013

Nieuwe leden

Aalderen H.J., Barchemseweg 12 A, 7241 JD Lochem

Bont T.G. de, Bremstraat 114, 4711 CK St. Willebrord

Bouten J.T.Q., Markt 19A, 5941 GA Velden

Bruijn C.A. de, Hortensiastraat 3, 3319 HD Dordrecht

Bruin J.S.J. de., Beemster 6, 8302 ND Emmeloord

Donné H., Salvatorstraat 123, 3930 Hamont-Achel (Belgie)

Dorst M., Waldeck Pymontlaan 7, 4461 TM Goes

Dunnebie J.C., Karel de Grotelaan 118, 7415 DC Deventer

Huibers J.M., Rijnlaan 19, 3522 BA Utrecht

Jagt J.W. van der, Boekweitstraat 41, 7701 JR Dedemsvaart

Klein L., Telefoonstraat 54, 9471 EP Zuidlaren

Kluit R., Weerribben 34, 8244 EB

Lelystad

Koorman R., Vondelkade 45,

8023 AO Zwolle
Kühne J.C.M., Raadhuisstraat 27-hs40, 1746 BE Dirksborn
Kuijpers L.G.J.J., Suikerkampstraat 11, 5345 GJ Oss

Laan J. van der, Singel 270, 3311 HK Dordrecht

Leemans R., Hoggeweg 2-A, 6721 VE Bennekom

Meerveld P. Ridderhoflaan 9, 3451 9 Vleuten

Müller K., Middenhof 3A, 441 RW Rilland

Noteboom T., van Beveringhlaan 19, 2801 AE Gouda

Osté L. Vlissingestraat 14, 4371 JC Koudekerke

Rijk H.A. de, Meeuwenlaan 37, 2421 ED Nieuwkoop

Rijdsdijk G., Midenmolendijk 195, 2986 AB Ridderkerk

Schonewille R., Kilstraat 7, 1441 JH Purmerend

Steltenpool H.J.T., Dorpsweg 6, 1697 KA Schellinkhout

Willemsen J.M.B., Zesweg 54, 6601 HB Wijchen

Wiltenburg A.H., Lijnbaan 20,

3421 JH Oudewater
Zande K.M.W. van der, Dorpsstraat 11, 5296 LT Esch

Verhuizingen

Kinkeler H.R., Hoogstraat 39, 4141 BA Leerdam

Haaren J.J.F.M. van, Verlengde Groenestraat 17, 6525 EG Nijmegen
Bergshoef E., Zonnebloemstraat 19, 7021 ZA Zelhem

Overleden

Osté K., Breeweg 4a, 4371 SB Koudekerke

Bezoek ons in onze nieuwe winkel !

- Een groot, overzichtelijk winkelgedeelte
- Een accessoiresafdeling met vele voorbeelden
- Een werkplaats voor cursussen met 10 werkplekken
- Een galerie- en presentatieruimte
- Een kantoor en verpakkafdeling

Duitsland, 49744 Groß Hesepe, Meppener Str. 111
www.drechselbedarf-schulte.de

Colofon

Lidmaatschap

De kosten van het lidmaatschap van RADIUS bedragen € 25,- per jaar; voor leden wonende in het buitenland € 27,50 per jaar.

Bij inschrijving zijn de volgende opties mogelijk.

- 1 € 25.00 - lid voor het hele jaar plus alle tijdschriften van dat jaar
- 2 € 12.50 - lid na 1 juli met tijdschriften van het tweede halfjaar
- 3 inschrijven na 1 november, lid m.i.v. 1 januari daaropvolgend.

De inschrijf- en administratiekosten bij elk van deze mogelijkheden bedragen Euro 5,-. Men is lid van de vereniging nadat zowel het inschrijfformulier als de inschrijf- en administratiekosten zijn ontvangen. Verzoeken adreswijzigingen tijdig door te geven aan de ledenadministrateur, deze zorgt voor verdere verspreiding hiervan. Het lidmaatschap wordt stilzwijgend voortgezet, tenzij het lid tenminste 4 weken vóór het einde van het kalenderjaar schriftelijk aan de ledenadministrateur bericht dat men het lidmaatschap wil beëindigen.

ING BIC code: BIC INGBNL2A
ING IBAN code: IBAN L66INGB0000741949

Rabobank BIC code: RABONL2U
Rabobank IBAN code: NL54RAB003963723 17

Bestuur

Voorzitter: Vacant

Secretaris: Aat (A.) Meijboom,
L. de Raatlaan 15, 3209 AR Hekelingen,
tel. 0181 639 728,
e-mail: a.meijboom40@gmail.com

Penningmeester: Bert (A.) Rosbach,
Meidoornsingel 67, 3053 BK Rotterdam,
tel. 010 418 47 86,
e-mail: a.rosbach@chello.nl

Postbank 74 19 49 tnv RADIUS.

Ledenadministratie: Ruud (R.) van Oorschot,
J. Vermeerhof 7, 1394 GG Nederhorst den Berg, tel. 0294 253 421,
e-mail: ruud.vanoorschot@hetnet.nl
Lid: Jan (J.Q.) van der Ploeg, Jasper (J.) van de Visch en Arie (A.M.) Braspenning.

Redactie

Eindredacteur: Arie (A.M.) Braspenning,
Bloemkeshof 85, 5301 WS Zaltbommel.
Tel. 0418-513349.

E-mail: aktieradius@kpnmail.nl

Redactieleden: Rob Makkink, Jan van der Meer, Ab Kraaijeveld, Nico Oosthoek, Gerard Gaasbeek.

Correspondenten: Jan Pranger, Iet Feith

Advertenties

Neem contact op met de redactie.

Kopij

AktieRadius verschijnt viermaal per jaar; medio maart, juni, september en december. De redactie verzoekt u uw bijdragen zes weken vóór deze verschijningsdata liefst op CD of per e-mail aan te leveren. Foto's en tekeningen graag voorzien van uw naam zodat wij deze kunnen terugsturen.

Deze stukken vertolken de mening van de inzender en behoeven niet de mening van het bestuur en/of de redactie te vertolken. Zij worden dan ook geplaatst buiten verantwoordelijkheid van RADIUS en de redactie. De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden kopij in welke vorm dan ook inhoudelijk te beoordelen, zonder opgaaf van redenen te weigeren of in te korten. Gehele of gedeeltelijke overname van artikelen is slechts toegestaan met schriftelijke toestemming van het bestuur.

Agenda

23 juni

houtmanifestatie "de twee levens van hout"

<http://houtmanifestatie.gimbornarboretum.nl/>

05 oktober 2013

ACP vergadering Nieuwegein

19/20 oktober 2013

Vormgevers in hout (Fort Vechten) Bunnik

26 oktober 2013

centrale DemoDag Ede

5 april 2014

ACP+Algemene Leden Vergadering Nieuwegein

12 april 2014

regionale DemoDag

4 oktober 2014

acp vergadering Nieuwegein

25 oktober 2014

centrale DemoDag Ede

KOM NAAR ARNHEM!

Direct **uit voorraad** leverbaar...

ruim 80 soorten **massief** hout

Klik op **www.af.nl** voor meer informatie

In onze ruime voorraad kunnen wij op de ouderwetse manier bestekzoeken.

Ook hebben wij een houthobby-zolder waar wij kleinere stukken hout verkopen. Een walhalla voor instrumentbouwers en houtdraaiers. De meeste stukken zijn al geschaafd en alles is per stuk geprijsd.

BAPTIST

Gereedschappen voor houtbewerkers

Baptist IJzerwaren en Gereedschappen

is al 26 jaar een begrip in Nederland.

Het begon met de ijzerwaren- en gereedschappen speciaalzaak in het centrum van Arnhem en deze is uitgebreid met **Baptist Gebouwbeslag** en **Baptist voor Houtbewerkers**.

U BENT WELKOM IN ARNHEM

af

Arnhemse Fijnhouandel
Driepoortenweg 12, 6827 BR Arnhem
tel: 026-3648435 fax: 026-3630309

BAPTIST

Gereedschappen voor houtbewerkers

Beekstraat 30
6811 DW Arnhem
Tel: 026 445 16 44